

Prešeren — Slomšek.

Ob stoletnici njenega rojstva.

(Spisal dr. E. L.)

Časa nam malo je Stvarnik odločil,
naj bi spoznali, kak' drag je za nas,
časa nakupit' je z dobrim naročil,
večnosti cena sedanji je čas.

Slomšek 1. 1848.

Dve stoletnici praznujemo letos Slovenci, dva narodna praznika, ki vzbujata spomin dveh velikih mož. Prešeren — Slomšek! Ob teh dveh imenih nam stopata pred oči dve izraziti slovstveni osebnosti. Ti dve imeni nam pomenita dva moža, katerih vsak je nositelj in zastopnik velike ideje. Kulturna zgodovina Slovencev ne pozna več nobenega moža, ki bi bil krepkejše zarisal sled svojega delovanja v naš razvoj, kakor ta dva odlična slovstvenika. In vendar, kolika razlika v značaju, v delovanju, v smeri!

Prešeren — Slomšek! Dve imeni, dva moža, dve ideji!

Prešeren se je rodil v Vrbi na Gorenjskem dné 3. grudna l. 1800., Slomšek na Slomu na Štajerskem dné 26. listopada l. 1800. Prvi je gledal v mladosti veličastne gorenjske vrhove, drugi se je veselil ljubkih spodnještajerskih gor. Oba pa sta bila krepka in zdrava sinova preprostega ljudstva. Kmečka hiša ju je vzgojila, trdo delo ju je hranilo, in domače pošteno krščansko življenje sta gledala v prvi mladosti. Tu sta dobila prve vtise, odtod imata svojo zdravo slovensko naravo. In kdo je bil prvi, kateri je spoznal v njiju otroški duši tlečega genija? I Prešerna i Slomška je slovenski katoliški duhovnik spoznal in odkril ter ga iz omeje-

nega, preprostega rojstnega doma dal v višjo šolo, kakor umen vrtnar presadi nežno cvetko na boljšo gredico, da lepše raste in se čvrsteje razvija.

Kot dijaka sta bila oba prvaka med tovariši, in vstrajna pridnost je podpirala darove njiju duha. Pa že v mladosti gresta tudi narazen. Prešeren se je navzel ribniške šegavosti in šaljivosti, kateri se je pozneje pridružila večkrat tudi trpka ironija. Globoko lirično čustvo narašča v njem z vedno večjo silo, tako, da prevzame s časom vso njegovo naravo. Ves drugačen je bil Slomšek. Njegov pogled se dviga kvišku, in čimbolj se mu širi znanje, tembolj se trudi, da vso svojo znanost in vse svoje misli in čute podredi veliki ideji službe božje. Če bi hotel v sliki upodobiti ta dva razvijajoča se značaja, naslikal bi na eni strani Prešerna, ki s petjem zabava vesele tovariše, na drugi pa pastirčka Slomškega, ki pred cerkvijo sv. Ožbalta stoji na kamnu in mirno poslušajočim dečkom pridiga o ljubezni do Boga in do bližnjega.

Nadaljnje življenje in slovstveno delovanje obeh mož se čisto dosledno razvija iz tega dušeslovnega temelja. Kot dijaka sta si oba ohranila versko prepričanje, le da se je v Slomšku to prepričanje vedno bolj utrjevalo, znanstveno uglabljalno in izražalo v življenju, Prešernu pa, ki je vse opazoval bolj s pesniškega stališča, ostalo je to prepričanje v srcu kot iskra, ki je tudi vihra hudih bojev, ki je celo slana obupnosti ni